

HØJESTERETS DOM

afsagt onsdag den 4. februar 2026

Sag BS-18297/2025-HJR
(2. afdeling)

M & B Holding ApS under konkurs
(advokat Gunvor Sundgaard Happe)

mod

A
(advokat Ole Spiermann)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Lyngby den 30. januar 2023 (BS-26819/2021-LYN) og af Østre Landsrets 11. afdeling den 5. november 2024 (BS-7613/2023-OLR).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Poul Dahl Jensen, Kurt Rasmussen, Jens Kruse Mikkelsen, Jørgen Steen Sørensen og Mohammad Ahsan.

Påstande

Appellanten, M & B Holding ApS under konkurs, har gentaget sin påstand om, at indstævnte, A, skal betale 16.650.200 kr. med procesrente fra sagens anlæg den 9. juli 2021.

M & B Holding ApS under konkurs har endvidere påstået, at A skal betale 998.379,17 kr. med procesrente fra ankestævningens indlevering til Højesteret den 4. april 2025. Påstanden angår tilbagebetaling af de sagsomkostninger inkl. renter, som konkursboet i henhold til byrettens og landsrettens domme har betalt.

A har påstået stadfæstelse.

Anbringender

M & B Holding ApS under konkurs har anført navnlig, at A som advokat har handlet ansvarspådragende ved den 29. november 2013 at overføre 16.650.200 kr. fra sin klientbankkonto til sin klient, M & B Holding ApS, på et tidspunkt, hvor han vidste eller burde vide, at der var en nærliggende og betydelig risiko for, at M & B Holding ville blive taget under konkursbehandling, og at beløbet straks efter modtagelsen ville blive videreført til tredjemand (RTN Traders ApS) og dermed unddraget kreditorerne.

I den forbindelse må det tages i betragtning, at overførslen skete efter fristdagen (den 9. september 2013) og endda dagen efter, at konkurssagen var blevet behandlet med mundtlig procedure i Sø- og Handelsrettens Skifteret, hvor A over for skifteretten havde procederet på, at midlerne indestod på klientbankkontoen og var til klientens disposition, og hvor spørgsmålet, om M & B Holding skulle tages under konkursbehandling, var optaget til kendelse til afsigelse den 13. december 2013. Disse forhold medførte en forpligtelse for A til at udvise særlig agtpågivenhed og omsorgspligt over for kreditorerne, som han ikke iagttog.

Det anførte skal ses i sammenhæng med, at A siden 2008 havde været advokat for M & B Holding og for selskabets nærtstående selskaber og personer, og at han i sin tid i 2010 og 2011 havde rådgivet om de konstruerede låneforhold, som var uopsigelige i 10 år fra kreditors (M & B Holdings) side, og som fjernede de likvide midler fra M & B Holdings formuesfære. Han havde således et indgående kendskab til selskabets økonomi, det forudgående forløb og karakteren af de britiske myndigheders erstatningskrav. A har med åbne øjne skabt en nærliggende og betydelig risiko for, at midlerne ville blive unddraget kreditorerne.

Det forhold, at overførslen skete efter M & B Holdings instruks, kan ikke fritage A for ansvar, idet han hverken var berettiget eller forpligtet til at følge instruksen. Der henvises herved også til UfR 2012.1978 H, hvor Højesteret fastslog, at en advokat kan ifalde erstatningsansvar ved at følge en klients instruks om at overføre et klientbankkontoindestående, hvis dispositionen indebærer en nærliggende og betydelig risiko for, at midlerne undrages kreditorerne. Det kan ikke gøre nogen forskel, at overførslen sker direkte til klienten selv. Det skyldes, at en advokat aldrig kan være forpligtet til at foretage dispositioner, herunder overføre midler fra sin klientkonto efter instruks fra sin klient, hvis advokaten ved eller burde vide, at den pågældende disposition vil føre til et retsbrud og være til skade for tredjemand, f.eks. i form af skyldnersvig.

Konkursboet er blevet påført et tab svarende til det overførte beløb på 16.650.200 kr., idet midlerne ikke længere var til rådighed for selskabet, men i stedet var blevet genudlånt til RTN Traders. Hvis midlerne ikke var blevet

overført den 29. november 2013 til M & B Holding, ville de have stået på klientbankkontoen den 5. december 2013, hvor der blev søgt foretaget arrest. Derved ville midlerne have været i behold, da M & B Holding senere blev taget under konkursbehandling.

Med hensyn til As synspunkt om, at M & B Holding ikke ville have modtaget beløbet fra RTN Traders og derefter have indsat beløbet på klientbankkontoen, hvis det havde indebåret, at beløbet derved reelt var blevet fastfrosset til brug for opfyldelse af den engelske deldom af 19. april 2013, bemærkes, at beløbet faktisk blev indbetalt på klientbankkontoen, og at beløbet var til fri rådighed for M & B Holding i perioden fra den 25. og 26. november til den 29. november 2013.

Det tab, som konkursboet kræver erstattet, er derfor en adækvat følge af As handlinger.

Det bestrides, at konkursboet ikke har iagttaget sin tabsbegrænsningspligt, eller at der skulle foreligge egen skyld eller accept af risiko.

A har anført navnlig, at der ikke foreligger et ansvarsgrundlag, idet han den 29. november 2013 var både berettiget og forpligtet til at imødekomme M & B Holdings instruktion om udbetaling af beløbet på 16.650.200 kr. fra klientbankkontoen til selskabet selv. Han kunne derfor ikke have handlet anderledes.

Udbetaling af klientkontomidler til klienten selv er ikke en usædvanlig disposition, men tværtimod en helt sædvanlig disposition, jf. § 5, stk. 1, litra a, i den dagældende klientkontovedtægt samt den gældende vedtægts § 9, stk. 1, nr. 1. Der kan herved også henvises til princippet i pkt. 3.8.4 i regler om god advokatskik inden for EU fastsat af CCBE (Conseil des barreaux européens), der er samenslutningen af europæiske advokatsamfund, og hvor det bl.a. er fastsat, at klientkontomidler skal overføres til ejerne af midlerne hurtigst muligt. Klienten har således krav på egne midler, der indestår på en klientbankkonto, hvilket også er fastslået i Højesterets domme gengivet i UfR 1954.979 og UfR 2021.1729.

Hertil kommer, at der ikke er hjemmel i klientkontovedtægten til at hæve og udbetale beløb til tredjemand uden klientens instruktion eller til som forberedelse til en sådan udbetaling at indefryse indestående på klientbankkontoen i strid med klientens instruktion. Noget sådant ville kræve en særlig og sikker hjemmel, der som nævnt ikke foreligger.

Hvis en advokat i mangel af særlig og sikker hjemmel selv søgte at udvirke en indefrysning svarende til arrest eller rådighedsberøvelse, ville det være i strid med klientkontovedtægten og god advokatskik og påføre advokaten erstatningsansvar over for sin egen klient på objektivet grundlag.

Højesterets dom gengivet i UfR 2012.1978, hvor der skete en udbetaling fra klientbankkontoen direkte til tredjemænd, fører ikke til et andet resultat i forhold det ovenfor anførte.

Som fremhævet af landsretten blev midlerne indsat på klientbankkontoen "alene med det formål at vise den fornødne likviditet i M & B Holding over for skifteretten og konkursrekvirenten", hvilket han også klart tilkendegav under retsmødet den 28. november 2013 i skifteretten.

Han rådgav ikke om udbetaling af indeståendet på klientbankkontoen til M & B Holding den 29. november 2013 og så meget desto mindre om den videre overførsel fra M & B Holding til RTN Traders. Han udbetalte blot indeståendet som følge af udbetalingsinstruktionen fra M & B Holding.

Der er endvidere ikke lidt et tab som følge af overførslen til M & B Holding. Det havde ikke i sig selv betydning, om beløbet på 16.650.200 kr. indestod på en klientbankkonto, hvor M & B Holding kunne afgive instruktion om udbetaling, som han skulle følge, eller om det indestod på selskabets egen bankkonto. I det omfang tilbageførslen til RTN Traders den 29. november 2013 inddrages, må de forudgående overførsler af det samme beløb den 25. november og 26. november 2013 fra RTN Traders til M & B Holding også inddrages. Midlerne endte samme sted, som de kom fra. Hertil kommer, at M & B Holding ikke ville have modtaget beløbet fra RTN Traders og derefter have indsat det på klientbankkontoen, hvis det havde indebåret, at beløbet derved reelt var blevet fastfrosset til brug for opfyldelse af den engelske deldom af 19. april 2013.

Der foreligger desuden egen skyld og accept af risiko hos de britiske skattemyndigheder, der var konkursrekvirent og efterfølgende væsentligste kreditor i konkursboet. Forud for mødet i skifteretten den 28. november 2013 afstod de britiske skattemyndigheder fra at søge arrest i M & B Holdings tilgodehaver, og på mødet i skifteretten den 28. november 2013 afstod de fra at begære rådighedsberøvelse efter konkurslovens § 26.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagens baggrund og problemstilling

De britiske skattemyndigheder (HMRC) anlagde den 17. maj 2010 ved High Court of Justice sag mod flere personer og selskaber tilknyttet Sunico A/S – herunder ..., ... og M & B Holding ApS (dengang M & B Holding A/S) – med påstand om betaling af ca. 40 mio. GBP i erstatning. Til støtte herfor gjorde HMRC gældende, at de pågældende personer og selskaber i forbindelse med 719 transaktionskæder med eksport og import af mobiltelefoner havde deltaget i momskarusselsvig.

I september 2010 og marts 2011 udarbejdede A to gældsbreve, hvorved M & B Holding ydede RTN Traders ApS – der var ejet af ...s datter, ... – en samlet låneramme på 40 mio. kr. med 10 års uopsigeligthed fra M & B Holdings side.

Den 19. april 2013 afsagde High Court of Justice deldom vedrørende 26 ud af de 719 transaktionskæder, idet disse var udvalgt med henblik på en hensigtsmæssig behandling af HMRC's samlede krav. Ved deldommen fik HMRC medhold vedrørende 23 af de 26 transaktionskæder, og de pågældende personer og selskaber blev fundet solidarisk erstatningsansvarlige for et tab for HMRC på ca. 1,3 mio. GBP med tillæg af omkostninger og renter.

På baggrund af deldommen indleverede HMRC den 9. september 2013 til Sø- og Handelsrettens Skifteret konkursbegæring mod bl.a. M & B Holding.

Den 25. og 26. november 2013 overførte RTN Traders i alt 16.650.200 kr. til M & B Holding som tilbagebetaling af lån ydet i henhold til de nævnte gældsbreve. M & B Holding overførte straks beløbet til A, der indsatte det på selskabets klientbankkonto.

Den 28. november 2013 blev der afholdt retsmøde i skifteretten vedrørende konkursbegæringen. Under retsmødet fremlagde A til dokumentation for M & B Holdings betalingsevne en kontoudskrift, hvoraf fremgik, at M & B Holding havde 16.650.200 kr. stående på klientbankkontoen. Skifteretten optog konkurssagen til kendelse, der skulle afsiges den 13. december 2013.

Den 29. november 2013 anmodede ... om, at indeståendet på klientbankkontoen på 16.650.200 kr. blev overført til M & B Holding. A overførte samme dag beløbet til M & B Holding, der ligeledes samme dag tilbageførte beløbet til RTN Traders som et genudlån.

Den 3. december 2013 indgav HMRC til Fogedretten i København anmodning om arrest i bl.a. M & B Holdings indestående på klientbankkontoen hos A. Fogedretten besluttede den 5. december 2013 at fremme arrestforretningen. Under en udkørende arrestforretning samme dag konstaterede fogedretten, at A havde overført indeståendet til M & B Holdings bankkonto, og at beløbet var videreført herfra til anden side.

Den 20. maj 2015 blev bl.a. M & B Holding – efter at konkurssagen havde været udsat flere gange – erklæret konkurs med fristdag den 9. september 2013. Konkursdekretet blev stadfæstet af Østre Landsret den 11. februar 2016.

Sagen angår, om A som advokat er erstatningsansvarlig over for M & B Holdings kreditorer (nu konkursboet) som følge af, at han den 29. november 2013 overførte 16.650.200 kr. fra klientbankkontoen til M & B Holdings bankkonto.

Om A har handlet ansvarspådragende

Beløbet på de 16.650.200 kr. blev den 25. og 26. november 2013 indsat på klientbankkontoen efter forslag og rådgivning fra A med henblik på at dokumentere M & B Holdings betalingsevne over for skifteretten ved retsmødet den 28. november 2013.

Det må lægges til grund, at A, allerede inden det nævnte beløb – som hidrørte fra RTN Traders' tilbagebetaling af lån fra M & B Holding – blev indsat på klientbankkontoen, vidste, at beløbet kort tid efter retsmødet i skifteretten ville blive tilbageført til RTN Traders som et genudlån. Højesteret har herved lagt vægt på bl.a. ...s og ...s forklaringer afgivet under konkurskarantænesagerne mod ... og ... og på, at A i henholdsvis september 2010 og marts 2011 havde udarbejdet gældsbrevene, hvorved M & B Holding ydede RTN Traders en samlet låneramme på 40 mio. kr. med 10 års uopsigeligthed fra M & B Holdings side. Højesteret lægger i den forbindelse til grund, at formålet med lånearrangementet bl.a. var at undgå, at HMRC gennem retsforfølgning fik adgang til M & B Holdings likvide midler.

Under retsmødet i skifteretten den 28. november 2013 fremlagde A som dokumentation for M & B Holdings betalingsevne en kontoudskrift, hvoraf fremgik, at M & B Holding havde 16.650.200 kr. stående på klientbankkontoen. Dette gjorde han, uanset at det som anført må lægges til grund, at han vidste, at beløbet kort tid efter ville blive tilbageført til RTN Traders.

Hertil kommer, at A, inden beløbet den 25. og 26. november 2013 blev indsat på klientbankkontoen, må have indset, at der uden denne indbetaling forelå en nærliggende risiko for, at M & B Holding ville blive erklæret konkurs som følge af High Court of Justices deldom af 19. april 2013.

Højesteret finder, at A ved under de anførte omstændigheder at overføre de 16.650.200 kr. fra klientbankkontoen til M & B Holdings bankkonto på ansvarspådragende måde har medvirket til, at pengene blev unddraget fra at tjene til fyldestgørelse af selskabets kreditorer (nu konkursboet). Det forhold, at overførslen fra klientbankkontoen skete til klienten selv efter instruks fra klienten, kan under de foreliggende omstændigheder ikke føre til en anden bedømmelse. Det, som A i øvrigt har anført om klientkontoreglerne, kan heller ikke føre til et andet resultat.

A har derfor handlet erstatningspådragende over for selskabets kreditorer, hvis også de øvrige erstatningsbetingelser er opfyldt.

Årsagsforbindelse, adækvans og egen skyld

A overførte som nævnt den 29. november 2013 de 16.650.200 kr. fra klientbankkontoen til M & B Holding med viden om, at beløbet kort tid efter ville blive tilbageført som genudlån til RTN Traders. Højesteret finder, at overførslen var en

medvirkende årsag til, at beløbet blev unddraget fra at tjene til fyldestgørelse af M & B Holdings kreditorer, og at der derfor er årsagsforbindelse mellem overførslen og det tab, som konkursboet kræver erstattet.

Endvidere finder Højesteret, at tabet er en påregnelig følge af As retsstridige overførsel fra klientbankkontoen, og at der ikke foreligger egen skyld eller accept af risiko hos HMRC.

Konklusion og sagsomkostninger

Højesteret tager M & B Holding ApS under konkurs' påstande til følge.

Sagsomkostninger for byret, landsret og Højesteret fastsættes til 2.056.000 kr., heraf 1.500.000 kr. til dækning af udgift til advokat og 556.000 kr. til dækning af retsafgifter.

THI KENDES FOR RET:

A skal til M & B Holding ApS under konkurs betale 16.650.200 kr. med procesrente fra den 9. juli 2021.

A skal til M & B Holding ApS under konkurs endvidere betale 998.379,17 kr. med procesrente fra den 4. april 2025.

I sagsomkostninger for byret, landsret og Højesteret skal A betale 2.056.000 kr. til M & B Holding ApS under konkurs.

De idømte beløb skal betales inden 14 dage efter denne højesteretsdoms afsigelse, og sagsomkostningsbeløbet forrentes efter rentelovens § 8 a.